

De Tweede Kamer
T.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
De heer R. Plasterk
Postbus 20018
2500 E.A. Den Haag

Betreft: Goed flora- en faunabeheer noodzakelijk voor balans in de Nederlandse natuur

Afzenders: Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging, Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer, Federatie Particulier Grondbezit

Amersfoort, 26 januari 2024

Geachte heer Plasterk,

Voor het verbeteren van de biodiversiteit, verbetering van de balans in de natuur en de toekomstige inrichting van het Nederlands landschap is goed fauna- en natuurbeheer essentieel. Jagers in Nederland willen bijdragen aan beleidsinitiatieven als de circulaire en natuur inclusieve landbouw, de bossenstrategie en klimaatadaptatie. De leden van de Jagersverenigingen en Federatie Particulier Grondbezit (FPG) vragen daarom aan het nieuwe kabinet om ruimte te bieden en het vertrouwen te geven om dit mogelijk te maken.

Jagers zijn professionele, goed opgeleide vrijwilligers. Voor de toekomst zien wij kansen en uitdagingen, waarbij we het nieuwe kabinet willen en kunnen ondersteunen bij een beter fauna- en natuurbeheer. Wij streven naar een landschap waarin het verantwoordelijk beschermen, versterking van de biodiversiteit en verantwoordelijk benutten van het landschap hand in hand gaan.

Belangrijke dossiers

Gezamenlijk vertegenwoordigen de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging (Jagersvereniging), de Federatie Particulier Grondbezit (FPG), de Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer (NOIG) de 26.500 jagers, 280 wildbeheereenheden (WBE's) en 1.600 particuliere grondeigenaren en -bezitters die op vrijwillige basis en professionele wijze zorgdragen voor ca. 2,5 miljoen hectare natuur in ons Nederlands landschap.

Er staan belangrijke dossiers op de politieke agenda voor het landelijk gebied. Deze dossiers hebben stuk voor stuk, maar ook in samenhang, impact op het landelijk gebied en ons landschap.

Balans in de natuur

Een blijvende betrokkenheid van jagers, WBE's, landgoederen en grondbezitters en -eigenaren is in de toekomst hard nodig om de balans in de schaars beschikbare ruimte te kunnen behouden en biodiversiteit te bevorderen. De bossenstrategie, de circulaire landbouw en de Europese plannen met betrekking tot landbouw en biodiversiteit creëren kansen voor het landschap. Tegelijkertijd gaat het met diersoorten die zich goed kunnen aanpassen aan ons drukke landschap zoals ganzen, reeën, vossen en wilde zwijnen extreem goed, terwijl meer kwetsbare diersoorten, zoals weide- en akkervogels dreigen te verdwijnen. Goed flora- en faunabeheer zijn noodzakelijk voor het in stand houden van een aantrekkelijk landschap, de biodiversiteit en balans in de Nederlandse natuur.

Maatschappelijke waarde

Onze natuur is van onschatbare waarde voor de dieren die er wonen, maar ook voor onszelf. Veilig recreëren, de ruimte opzoeken in een (bio)divers landschap. Jagers zetten zich hiervoor in door onder meer het aanleggen van wildakkers, akkerranden, het planten van bomen, het monitoren en beheren van soorten en het voorkomen van schade door wild. Zij vervullen een cruciale rol in het verbeteren van de biotopen, biodiversiteit en natuurbeheer. Daarnaast leveren jagers belangrijke maatschappelijke diensten. Jaarlijks besteden zij hier 730.000 uur aan, wat neerkomt op een slordige 400 fte. Naast betrokkenheid bij de natuur en het landschap vormen jagers en grondbezitters ook een extra paar ogen en oren in het buitengebied. Jachtopzichters (boa, Domein II), in dienst bij Wildbeheereenheden en landgoederen kunnen een aanvulling zijn op de politie in het buitengebied. Echter, door een groeiend gebrek aan vertrouwen in hun vakmanschap, steeds meer bureaucratie en complexe regelgeving, brokkelt onder deze mensen het draagvlak voor natuurbeheer af, juist nu dat zo hard nodig is.

Miljoenschade aan landbouw en natuur

Samen met boeren, recreatieondernemers en grondeigenaren en -bezitters constateren de Nederlandse jagers dat het huidige faunabeheersysteem niet toereikend meer is. Inperkende regelgeving, bergen administratie en toenemende schade door diersoorten zet ondernemingen onder druk. De aan boeren uitbetaalde schadevergoedingen zijn sinds de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet (2002) enorm toegenomen: van jaarlijks zes miljoen euro in 2006 naar meer dan 44 miljoen euro in 2022.

Niet alleen schade aan landbouwgewassen is de afgelopen jaren toegenomen, ook de schade aan natuur en biodiversiteit neemt toe. Daarnaast vormen ganzen, reeën en wilde zwijnen ook een risico voor verkeer op de weg en op het spoor (ongeveer € 26 miljoen per jaar). Ook de vliegveiligheid is in het geding doordat er jaarlijks ongeveer 250 botsingen met vogels plaatsvinden. Om deze maatschappelijke kosten te beperken en alle belangen in balans te houden, is effectief beheer noodzakelijk. Daarom dragen wij met onze kennis en expertise graag bij aan de stelselwijziging die vanuit het ministerie in gang is gezet en eind 2024 zijn uiteindelijke vorm moet krijgen.

Uniform faunabeheer

De natuur leert ons belangrijke lessen: dieren houden zich niet aan gemeente- of provinciegrenzen. Versnipperd en divers faunabeleid maakt populatiebeheer en schadebestrijding onnodig ingewikkeld en drijft de schadebedragen alleen maar verder omhoog. Diersoorten die in zodanig grote aantallen voorkomen dat ze maatschappelijke, ecologische en economische schade veroorzaken, zouden onder een eenvoudiger regime moeten worden beheerd. Uit onderzoek naar de publieke opinie (Zest Marketing, 2023) blijkt dat 54% van de Nederlanders het hier mee eens is.

Een grotere verantwoordelijkheid voor jagers, met regelgeving die daar de ruimte aan geeft, biedt oplossingen voor de hierboven genoemde dilemma's in de Nederlandse natuur. Daarnaast levert consumptie van wild ook een bijdrage aan een duurzamere samenleving. Een meerderheid van de Nederlandse bevolking hecht grote waarde aan eerlijke voeding van eigen bodem en vindt dat er ruimte moet worden geboden voor de benuttingjacht.

Adviesraad

In het buitenland wordt gretig gebruik gemaakt van de kennis en kunde van deze professionele vrijwilligers in het buitengebied. In een nationale adviesraad – zoals die in Denemarken is ingesteld – kijken verschillende maatschappelijke partijen regelmatig op wetenschappelijke wijze naar het jachtbeleid. De raad bestaat uit afgevaardigden van verschillende betrokken maatschappelijke organisaties (jacht, natuur, grondeigenaren, landbouw en dierenwelzijn). Uitgangspunt is dat alle 42 in de Benelux-overeenkomst vermelde soorten allemaal op de wildlijst staan. Op basis van objectieve, onafhankelijke en breed gedragen gegevens en een alom geaccepteerde manier voor het

berekenen van de staat van instandhouding, wordt de overheid geadviseerd om wel of niet een jachtseizoen voor de betreffende soort in te stellen. Op deze manier komen kennis en kunde uit de praktijk, wetenschappelijke data en inspanningen ten behoeve van een (bio)divers natuurlandschap samen.

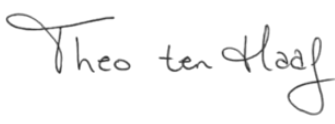

Conclusie

Het huidige systeem van faunabeheer is niet meer effectief. De jaarlijkse schade neemt alleen maar toe, verdergaande juridisering staat een effectieve uitvoering in de weg, uitvoeringsregelingen zijn te bureaucratisch en complex en leiden tot minder betrokkenheid van jagers. Deze neerwaartse spiraal moet worden doorbroken. Concreet willen wij het nieuwe kabinet de volgende aanbevelingen doen:

- Garandeer bescherming voor soorten die dit nodig hebben met de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, maar erken dat deze richtlijnen te zwaar zijn voor algemeen voorkomende diersoorten.
- Zorg voor een vereenvoudiging van de systematiek van jacht, beheer en schadebestrijding om de effectiviteit van het faunabeheersysteem en de uitvoerbaarheid van dat nieuwe beleid te borgen.
- Verminder maatschappelijke kosten en onnodige bureaucratische belemmeringen in het natuurbeleid.
- Zorg ervoor dat ook in een nieuwe systematiek schademelding en -vergoeding mogelijk blijft.
- Zorg voor harmonisatie van de Nederlandse wildlijst met de wildlijst van de Benelux-overeenkomst. Het verwijderen van een of meerdere soorten van de nationale wildlijst is een inperking van het eigendomsrecht zonder aanwijsbaar wettelijke noodzaak.
- Maak gebruik van de ogen en oren in het veld van de jagers en het toezicht van de groene BOA in diens van de WBE-landgoederen en particuliere eigenaren
- Stel een adviesraad in om de minister van LNV te voorzien van objectieve en goed onderbouwde adviezen, waarbij alle relevante informatie wordt meegenomen en waarbij realistische en internationaal erkende referentieperiodes en beoordelingsmethoden worden gebruikt.
- Zorg dat de invoering van de Omgevingswet niet leidt tot nóg meer differentiatie in faunabeleid, bijvoorbeeld tussen verschillende provincies en gemeenten.

Wij verzoeken u deze brief aan de formerende partijen door te geleiden en in de formatiebesprekingen te betrekken. Voor een nadere toelichting en uitleg zijn wij altijd bereid.

Met vriendelijke groet,

		
Henry Meijdam	Theo ten Haaf	René Leegte
Voorzitter	Voorzitter	Voorzitter
FPG	Jagersvereniging	NOJG